

Značaj černozema u hortikulturnoj proizvodnji na području Vukovarsko – srijemske županije

Božica Japundžić-Palenkić¹, Valentina Tokić², Domagoj Rastija²

¹Veleučilište u Slavonskom Brodu, Trg Stjepana Miletića 12, Slavonski Brod, Hrvatska

²Sveučilište Josip Juraj Strossmayer u Osijeku, Poljoprivredni fakultet, Trg Sv. Trojstva 3, Osijek, Hrvatska

Sažetak

Vrijednost uvezenog voća, povrća, i grožđa te njihovih prerađevina stalno se povećava iz godine u godinu, dok se istovremeno vrijednost izvoza smanjuje. Rezultat takvog trenda je izrazito negativna izvozno – uvozna bilanca Republike Hrvatske. Kako bi se ispravila, potrebno je racionalnije iskorištavati zemljišne resurse, te na tlima pogodnim za hortikulturu povećati proizvodnju. Jedno od takvih područja je Vukovarsko – srijemska županija na čijem dijelu su zastupljena najkvalitetnija tla u Republici Hrvatskoj. Na osnovu svega navedenog, cilj ovog rada je utvrditi zastupljenost černozema na području Vukovarsko – srijemske županije i njegove morfološke, fizikalne i kemijske značajke, kao i utvrditi pogodnost černozema za hortikulturnu proizvodnju, te ograničenja u povrćarstvu, voćarstvu i vinogradarstvu. Černozem se javlja kao dominantna pedosistematska jedinica u sedam kartiranih jedinica, a kao sporedni član zemljišne kombinacije dolazi u jednoj kartiranoj jedinici. Za korištenje u voćarskoj proizvodnji, u klasi pogodnih tala nalazi se 2298 ha, a u klasi ograničeno pogodnih tala 14 619,4 ha. Glavni ograničavajući faktori su: veći sadržaj aktivnog vapna, povremeni manjak vode, vjerojatnost pojave mraza i magle. Za korištenje u povrćarskoj proizvodnji, u klasi pogodnih tala nalazi se 3861 ha, a u klasi ograničeno pogodnih tala 16552,2 ha. Glavni ograničavajući faktori su: slaba opskrbljenost fiziološki aktivnim kalijem i fosforom i udaljenost izvora vode za navodnjavanje. Za korištenje u vinogradarskoj proizvodnji, u klasi umjereno pogodnih tala nalazi se 16 552,2 ha, a u klasi trajno nepogodnih tala 3861 ha. Mogućnost uzgoja vinove loze ograničena je nadmorskom visinom i ekspozicijom.

Ključne riječi: černozem, hortikultura, pogodnost

Chernozem importance in horticultural production in Vukovar-Srijem County

Božica Japundžić-Palenkić¹, Valentina Tokić², Domagoj Rastija²

¹*Polytechnic in Slavonski Brod, Trg Stjepana Miletića 12, Slavonski Brod, Croatia*

²*University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek, Faculty of Agriculture, Trg Sv. Trojstva 3, Osijek, Croatia*

Abstract

The amount of imported fruit, vegetable, grapes and their products is constantly growing year after year, while at the same time the value of export is decreasing. Result of that policy is predominantly negative import - export balance of the Republic of Croatia. In order to change that, it is necessary to rationalize the use of land resources and increase horticultural production on suitable areas. One of those areas is the Vukovar-Srijem County, where are the best quality soils in Croatia. This study aimed to ascertain the distribution of chernozem in the Vukovar-Srijem County and its morphological, physical and chemical properties. Also, to determine the chernozem suitability for agricultural production and its limitations in fruit, vegetables and grapes production. Chernozem is a dominant systematic unit in seven mapping units and as a side unit in one mapping unit. In the investigation area 2298 ha are suitable for fruit production and 14 619.4 ha belong to class of limited suitability. Main limited factors are: high amount of lime, occasional lack of water and possibility of fog and freeze. For vegetable production 3861 ha are in the class of suitable soils, while 16 552.2 ha are of limited suitability. Main constraints are: low content of available potassium and phosphorus and inability for irrigation. For production of grapes in class of limited suitable soils there are 16 552.2 ha and in the class of permanently unsuitable soils there are 3861 ha. This production is limited by altitude and sunlight exposure.

Key words: horticulture, chernozem, land suitability